

PETR ZAVADIL

ZABILA JSEM

**Otec Ignác
na stopě
POLITICKÉHO
ZLOČINU**

COSMOPOLIS

PETR ZAVADIL

spoluautor námětu Štěpán Galbavý

ZABILA JSEM

**Otec Ignác
na stopě
POLITICKÉHO
ZLOČINU**

PROLOG

„Zabila jsem člověka, otče,“ zašeptala ta žena.

Otec Ignác Fedele SI polkl. A dlouho mlčel. S takovou zpovědí se ještě nikdy nesetkal. Když o tom později přemýšlel, vybavil si, že mu několik desítek dlouhých vteřin nedošla tragičnost té situace. Napadlo ho, že by to byl dobrý začátek detektivky. A skenoval paměť, jestli už někdy někde něco takového četl – byl četbou kriminálních románů přímo posedlý.

Pak se vrátil do reality. Jsem u zpovědi. Měl bych se chovat jako u zpovědi. Cítil, že je ta zvláštní žena, která se po dopolední mši objevila v opuštěném kostele a požádala ho o svátost smíření, stále nervóznější. Že se možná dokonce zhroutí.

„Všechno mi to, prosím, povězte. Nebojte se,“ vyzval ji vlídně. Evidentně došla slova i jí.

„Pohádali jsme se s manželem... Stalo se to strašně rychle... Upadl... Nehýbal se... Byl bledý... Mrtvolně...“

A zase se odmlčela. Slovo „mrtvolně“ ji vyděsilo.

Ignác se snažil tvářit laskavě. A nenaléhal. Po dvaceti letech kněžské praxe získal zkušenost, že lidem se lépe mluví, když zpovědník nasadí zbožný výraz člověka lačného po informacích a mlčí.

Tentokrát to nevyšlo. V ženě se cosi vzbouřilo. Prudce vstala a vyřítila se z vytopené sakristie do chladné chrámové lodi. Proběhla uličkou mezi lavicemi a vyletěla na ulici. Těžké kostelní dveře se za ní přibouchly.

Ignác zůstal paf. Ani to se mu ještě nestalo, ač byl knězem Tovaryšstva Ježíšova již přes dvacet let. A vyzpovídal určitě tisíce lidí.

Všiml si, že si tady při svém úprku zapomněla velkou bílou zalepenou obálku. Bez adresy.

Popadl obálku a vyrazil za ní kostelem. Dělal mu problémy otevřít masivní dřevěné dveře. Jak to mohla zvládnout tak rychle?

Vyběhl na Karlovo náměstí. Po ženě s tmavými vlasy ani vidu ani slechu. Vypařila se. Zmizela v uličkách staré Prahy.

KAPITOLA 1

Ten den o několik hodin dříve

Alex Miller (54) se protáhl a protřel si oči. Kterého kreténa napadlo natáčet politickou debatu v osm hodin ráno, řekl si v duchu. Zívl. Určitě toho pederasta Rosenberga. Anebo ty amatéry z televize. Proč jsem na to ale kývnul? Jasně, připadalo mi to výhodné. Asi proto. Kramer nejlíp funguje ráno. To mu to pálí. Po obědě už je na káry a jde mu jenom donekonečna opakovat: Dělán to pro vás. Dělán to pro vás. Volte mě a uvidíte! Ach jo. Rosenberg ráno nefunguje. Má hlavu votlačenou od polštáře. A je na něm strašně vidět, jak se musí nutit do přemýšlení.

Kramer (56) si na vedleším sedadle Mercedesu S 500 L četl snad po sto padesáté přípravu na debatu – sračkopapír, který dali včera v noci dohromady Alexovi lidé. Osobně mu tam oranžovým zvýrazňovačem označil věty, které absolutně musí říct. I kdyby všichni ve studiu mluvili o něčem jiném.

„Je to jasný. OK,“ zachrochtal Vladimír Kramer – primátor, favorit voleb a šéf pražské organizace Strany práce.

„Hlavně mu neříkej zkurvená buzno. Televizní diváci můžou bejt citliví,“ zažertoval Alex.

„Už to neříkej, nebo to tam fakt řeknu. Ha, ha, ha, ha,“ smál se od ucha k uchu Kramer.

Limuzína se blížila k televiznímu studiu.

Alex si zapálil cigaretu – byl rád, že se u Kramera může kouřit – a spustil vážný brífink.

„Máme to v kapse. V průzkumech vedeš o deset bodů. Tohle město funguje...“ „Funguje“ bylo Alexovo nejoblíbenější slovo. „Ten kašpar nemá žádné volební program. Furt jenom opakuje, že mu jde o tradiční hodnoty. A to nikdo nechce slyšet. Lidi sou tady komouši. Z šedesáti procent. A furt chtěj, aby se něco zlepšovalo, měnilo, rozvíjelo. Hovno tradiční hodnoty. Cpi jim do hlavy, že bude nová linka metra, nový školy, nová nemocnice. A zdůrazňuj, že už jsi jim jednu novou linku metra, asi tři nové školy a zasranou nemocnici postavil. A to je celý, vo co dneska jde.“

„Moderuje to ta urputná astenická psychopatka?“

„Jo. Vona ale není tak drsná, jak vypadá. Je to komunistka jako všichni v televizi. A taky chce furt něco zlepšovat a měnit. Takže ti bude fandit.“

Kramer se zamyslel.

„A mám říkat Rosenbergovi pane doktore?“

„Ne. Říkej mu pane Rosenbergu. To funguje. Von ti bude říkat pane primátore. Pokud mu ty kretění neporaděj něco jinýho. Ale von je stejně neposlechne. Protože je to zasranej intelektuál.“

„OK. Jsme tady.“

Alex típnul cigaretu. A limuzína zakroužila ke vchodu do zpravodajské budovy.

Bodyguard vyskočil z auta, otevřel Kramerovi dveře. Kramer důstojně popadl aktovku, plášť přes ruku, protáhl se a rozhlédl po parkovišti před televizní budovou. Oči mu vlastenecky zářily. Jako by chtěl říct: a to je ta krásná země, zemský ráj to na pohled. Anebo jako by hledal dav, kterému by pokynul.

Nikde nikdo.

Alex se vyřítil z auta, zaujal pózu podržtašky a společně s bodyguardem vedl primátora Kramera do vrátnice.

Kramer se rozhlédl po vestibulu, hlasitě pozdravil. A rozhodným krokem mířil k bezpečnostním turniketům. Odhadl, že se otevřou, než k nim dojde. Vůbec o tom nepochyboval. V tomhle městě se nikde nemusí hlásit ve vrátnici.

Turniket se otevřel těsně před ním. A už ho vítala produkční s deskami v podpaždí a červenou stužkou od elektronické karty na krku.

„Pojďte, prosím, trošku vás přepudrujeme,“ špitla produkční Adéla (28) a vedla celou skupinku labyrintem budovy televizního zpravodajství.

„Dobrý den, Adélo,“ zahučel Alex. „Už tady je pan kolega Rosenberg?“ Bavilo ho říkat nýmandům „pane kolego“.

„Ano. Pan předseda už tam je.“

„Supr. Všechno funguje, jak má.“ Alex hrál podržtašku světzalého.

„Dobrý den, Ivane,“ zaburácel na procházejícího politického reportéra.

„Ahoj, Deniso,“ pozdravil rosničku, která právě cupitala kolem se zadumaným výrazem na přelíčené tváříčce.

Skupinka dorazila do chodbičky před studiem číslo dvě. Bylo tam zakouřeno. A přelidněno tmavými obleky – až na šedý kostýmek Rosenbergovy asistentky Agáty.

Vysvětluje jí, jak se liší starořečtina od novořečtiny, jako vzdycyky, napadlo Alexe.

Na fotelu v rohu se mačkal Jan Rosenberg (64) s asistentkou a něco potichu přednášel. Dva poradci stáli vedle nich, opírali se o zed' a snažili se neusnout.

Kramer ožil. A rázně šel zvednout Rosenberga ze židle.

„Pane doktore, tak si to rozdáme... Už se těšíte?“ A rozhlédl se po ospalých politických poradcích. Mrkl po Agátě. Ta se usmála.

A tiše vstala a pozdravila. Pomalu vstal i Jan Rosenberg a přijal nabízenou ruku.

„Dobrý den, pane primátore. Kant prý vstával každý den v pět hodin, přestože se mu nikdy nechtělo. Politika je stejná řehole jako filozofie, pane inženýre.“

Úchyl, řekl si pro sebe Alex a obrátil oči v sloup.

„Tak jdeme na to,“ zavelel Kramer. A mířil do maskérny.

„Dáte si kafe, pane primátore?“ zdvořile navrhla produkční.

„Dík, dcerko, málo kafe, hodně mlíka a bez cukru.“

Igor Sikorski (40) zamkl své předimenzované obstarožní Volvo, omotal si kolem krku šálu, upravil čepici a vykročil do sektoru D 20. Tam prý bylo slepé místo bezpečnostních kamer. Igorovi to bylo fuk, ale jeho informátorovi Pawlu Sidajovi na tom sakra záleželo. Měl prý pro něj něco extra. Igor netušil, o co půjde, ale cítil svým zpravodajským instinktem, že to bude bomba.

Podzemní garáže administrativního centra byly skoro prázdné. Cvrkot tady začíná až kolem deváté. Igora napadlo, proč se musejí setkat zrovna tady. Proč to nešlo někde v parku, v lese, na samotě. Ty bezpečnostní kamery – to je přeci strašný riziko. Co když je přeštelují...

Těšil se na kafe. Bude to už dneska třetí. A na cigáro. Bude asi desátý. V klidu si to pak prostuduje doma. Do redakce to stihne na jedenáctou. Stačí, když tam bude těsně před hlavní poradou. Nechávali mu celkem volnost. Platili ho za to, že nosí původní věci. Aspoň něco jednou týdně. A velkou věc jednou za měsíc. Byl spokojený. Takhle si vždycky přál žít. Chtěl zůstat svobodným bohémem celý život. Nic jiného než novinařina by ho nebavilo. Žurnalistiku studoval asi sedm let. V té době už pracoval v místních novinách a studium moc nestíhal. Nakonec se ke státnicím

a diplomce nějak dokopal. Ani to nakonec moc úsilí nestálo: tou dobou už byl docela známý novinář. A nikdo z těch docentů a profesorů nikdy nenapsal do novin ani řádku. Anebo jo, strašně dávno, ale to ještě nebyly svobodné noviny. Vlastně to vůbec nebyly noviny. Jenom bolševická propaganda, výsledky hokeje a reportáže ze žní.

Po pádu komunismu se Igor přichomýtl k prvním svobodným novinám. Utekl od rodičů. Přespával po podnájmech. Bylo mu devatenáct, měl po maturitě a kromě veršů psal – jako skoro všichni – ideologický komentáře o tom, jak má vypadat pravicová politika. Dostal se na pár zahraničních stáží, zjistil, co to je investigativní žurnalistika a zkoušel ji dělat doma. Vycházelo mu to. Touha dostat ty hajzly všechny za katr ho zbavila strachu. Nic jiného ho vlastně nezajímalo. Nešlo mu ani tak o to, že oni mají prachy a on věčně ne, šlo mu o spravedlnost.

Když stepoval před kanceláří prvního demokratického primátora asi hodinu, aby mu ten arogantní náfuka řekl, že na něj nemá čas, rozhodl se, že se podívá na jeho kšefty. Neblbni, je to ikona konzervatismu. Když ho položíš, přijdou komouši, říkali mu v redakci. Nedal se zviklat. Primátora dostal. Ne že by se něco stalo. Primátoroval ještě tři roky. A i teď je jakýmsi duchovním vůdcem místní pravicové Republikánské strany. Ale všichni tady ve městě vědí, že krade. Díky sérii jeho článků. A nakonec ho pochválili i v redakci – než ty noviny zkrachovaly.

V sektoru D 20 přešlapoval z místa na místo Pawel Sidaj (50). Kouřil. A třásl se zimou. V podzemí bylo sychravo. Blikaly zářivky a byla tu cítit nafta.

Podali si ruce. Sidaj se rozhlédl, jestli se někdo nedívá. Z kabátu vyndal obálku a podal ji Igorovi.

Igor si ho prohlédl. Ustrašená očička. Knírek. Vypadal jako účetní, který na poště zdefraudoval kasičku na kafe.

„Nikdy jsem neexistoval, IGORE,“ zdůraznil Sidaj. „Až budu zase něco mít, ozvu se známým způsobem.“

„Jasně, šéfe. Dík moc. Co to je?“

„Podívejte se. Umíte německy?“

„Snad jo.“

„Jsou to výpisy bankovních převodů. Miliony lítají na účty Alexe Millera a Vladimíra Kramera. Od nás. Víte, co to znamená?“

Igor přikývl.

„Proč to děláte?“ neodpustil si otázku.

„Znáte to. Teď pomůžu vám, jednou vy pomůžete mně.“

To si děláš prdel. To vykládej svojí babičce, napadlo Igora.

„Jasně. Jasně,“ urychleně dodal Sidaj, jako by uměl číst Igorovy myšlenky. „Chci zničit tadyten bordel. Už nemám co ztratit. Stejně mě vylijou.“

„Jak jste se k tomu dostal?“

„To bych si s dovolením nechal pro sebe.“

„A je to pravý? Co když je to podvrh, šéfe?“

„Není. Musíte mi věřit, IGORE. Vy jste profík. Určitě najdete způsob, jak to prověřit. Hlavně to hodně rychle pusťte ven. Ještě před volbama.“

Je to podezřelý, napadlo Igora. Ale od Sidaje vždycky všechno sedělo. Ví, věřit se nemá. Má se ověřovat. Ale tohle prostě ověřit nejde. Něco vymyslím. A kdyžtak zničím i tohohle zmetka.

„Už musím letět. Začnou sem chodit lidi. Věřím vám. Nedejte se...“ Podali si ruce. Sidaj se rozhlížel, jestli je někdo nesleduje.

Igorovi stoupal tlak. Před volbama by to byla úplná bomba. To by Kramera odrovnalo. Ten Rosenberg aspoň nekrade, zdá se.

Jako jedinej z tý konzervativní pseudostrany. To je jasný. Dřív nebo pozděj se muselo něco najít. Norbuild prostě určitě podplácí politiky. Jak jinak by tady stavěl úplně všechno.

Norbuild byla mamutí stavební firma, která měla monopol na státní zakázky v celém kraji. A vlastně možná skoro ve všech krajích, v celé republice. Stavěla se nemocnice – dělal to Norbuild. Stavěly se byty pro sociálně slabé občany – Norbuild. Teď se má dostavovat metro – hádejte, kdo se uchází o tendr. Norbuild. Má největší šance.

A Kramer je přeci stavební inženýr. Projektant. Vlastně možná v Norbuildu dokonce kdysi pracoval. Investiční stavby jsou pilířem jejich volebního programu. „Město pro vás postaví tři nové školy, nemocnice. Vážně přemýšlíme o dostavbě metra podle původních plánů z osmdesátých let,“ vybavil si Igor Kramerův projev na Staroměstském náměstí minulou středu. A Kramerovy billboardy, na kterých nám ten seladon hledí do očí a za jeho zády se tyčí supermoderní nemocniční komplex plný šťastných pacientů. Anebo ten, kde zase ten opálenej páprda sedí mezi šťastnými žáčky designové školy.

Igor se na Norbuild chtěl podívat už dlouho. Byla to jedna z těch firem, které připadají divné každému. Spolkla konkurenci a měla obrat v desítkách miliard. Nikdo pořádně nevěděl, kdo Norbuild vlastní. Byla to akciovka, která vznikla transformací, podivnou transformací, národního podniku. Zprivatizoval ji komunistický management. Chlubili se, že nemusejí používat zahraniční kapitál. Domácí stříbro. Podporují charitu, sponzorují kdecu. Igor o Norbuildu věděl všechno, co šlo zjistit. Osobně se znal s šéfem jejich PR. Několikrát mu nabízel rozhovor s generálním ředitelem. Vždycky odmítal. Nechtěl jim dělat propagandu jako ostatní novináři, co o Norbuildu píšou. Chyběl mu důkaz, že

skutečně politiky podplácí – pak se na jejich povedeného generála v oblecích za sto tisíc vrhne. Oleg Podgornyj se jmenuje. Polorus. Polobolševik. Vlastně bejvalej bolševik. Bejvalej superbolševik. Teď ho možná měl.

Igor vykročil zpátky ke svému autu. Zapálil si. A bylo mu do zpěvu.

KAPITOLA 2

V jezuitské koleji na Karlově náměstí bylo temno a vlhko. Místní provincie Tovaryšstva Ježíšova se nastěhovala do prostor barokního areálu teprve před pěti lety. Celý areál sloužil v padesátých letech jako vězení a mučírna tajné policie. Po přestěhování tohoto pilíře komunistického režimu do modernějších prostor se kolej proměnila ve velkosklad zeleniny, nábytku, knih... Všeho možného. Po pádu komunismu získala tento několikrát rekonstruovaný a představovaný skvost středoevropské architektury počátku 18. století zpátky římskokatolická církev. Kostel svatého Ignáce dostali do správy jezuité, poté, co byla oficiálně znovuzřízena místní provincie. Díky darům příznivců a příspěvkům ze zahraničí se provincii podařilo zobytnit část koleje a zřídit tam několik bytů, knihovnu a společné prostory, kde by se členové provincie mohli scházet.

První hlavou obnovené provincie Tovaryšstva se stal otec Alfons Navrátil SI – svatý muž, který zůstal ve vlasti i během komunistické diktatury a strávil téměř dvacet let ve věznicích a pracovních táborech. Přesto ve svých téměř osmdesáti letech překypoval energií a probudil místní Tovaryšstvo Ježíšovo k životu. Založil jezuitskou základní školu, zorganizoval částečnou rekonstrukci koleje, plánoval další rekonstrukci a snil o tom, že jednou bude i škola sídlit v historických barokních prostorách. Nestihl ovšem svůj sen uskutečnit. V jedenaosmdesáti letech skonal. Prý šťastný. I díky tomu, jak se mu dařilo vrátit zemi to, co k ní patřilo.

V čele provincie ho vystřídal staříčkový otec Francis Wantula SI. Nezasvěcené jeho jmenování překvapilo. Zasvěcené nikoli. Pro

všechny politiky, úředníky, stavitele, kdo měli s jezuitou po jejich návratu do služby co do činění, byl totiž hlavním hybatelem jezuitských – přinejmenším těch světských – aktivit otec Armand Janowski SI.

Rozuměl totiž zákonům, předpisům, peněžům. Uměl jednat jak s činovníky probouzejícího se demokratického státu, tak se štukatéry. A navíc: kde byl otec Alfons, tam byl i Armand. V některých věcech dokonce jeho jménem vystupoval. Legendární bylo jeho sousloví „otec Alfons tím myslel, že...“, kterému se pochichtávali nejen jezuité, ale i návštěvníci koleje a účastníci jednání s vedením jezuitské provincie.

Nicméně mezi věřícími, kteří navštěvovali mše u svatého Ignáce nejen kvůli barokní mystice a atmosféře, víře či katolické povinnosti, se šušovalo, že je otec Armand na jezuitu vlastně strašně hloupý. Jeho kázání jsou banální a jeho mše jakoby oddrmlené. Jako by v nich šlo pouze o splnění jakési úřední povinnosti.

To otec Francis byl jiný. Intelektuál ze staré školy, který ovládal nejen latinu, řečtinu a hebrejštinu, ale téměř všechny moderní evropské jazyky. Říkalo se dokonce, že umí Starý i Nový zákon nazpaměť v originálech. Ve všech jazycích mluvil se strašným německým přízvukem, ale jeho kázání měla duši, hloubku. Mnohdy to vlastně ani nebyla kázání, spíše jakési teologické rozpravy pro zasvěcené. Lidé mu ale věřili. Ač skoro nikdy přesně nechápali, o čem mluví. Žil ve svém středověkém světě církevní moudrosti.

Říkalo se také, že provincii de facto řídí otec Armand, otec Francis je prý příliš zabraný do studia středověkých textů. Nebyla to ale pravda. Otec Francis vždy nakonec zasáhl a rozhodl. Ale svými rozhodnutími šetřil. Do věcí se vkládal jen tehdy, když to bylo opravdu důležité nebo když se vážně rýsovala nějaká Armandova šílenost.

Provinciál Francis (77) zrovna seděl u masivního dřevěného stolu ve své kanceláři a pracoval. Zahloubán do středověkých textů, jako ostatně skoro pořád. Pokud ovšem nebyl v kostele či kapli. Vypadal zamyšleně. A byl zamyšlený.

Badatelskou idylu narušil otec Armand (70), který se po lehkém zaklepaní vřítíl do provinciálovy kanceláře.

„Volal jsi mě, bratře provinciále...“

Otec Francis zvedl zrak od knihy. Chvilí nepřítomně zíral na Armanda. Pak mu jakoby zajiskřilo v očích.

„Aha! Jistě.“

Otec Armand čekal. Bude to jistě nějaká pohroma. Anebo blbost. Takový už byl jeho šéf. Otec Armand měl o sobě poměrně vysoké mínění. Za svůj hlavní úkol považoval mírnit Francisovy popletené myšlenky.

Ne že by byly opravdu popletené. Byly spíše vzletné. Jakoby středověké. A Armand byl starý praktik. Byl přesvědčen, že žít a působit v tomto ztřeštěném světě 21. století znamená především osvojit si způsoby tohoto světa a využívat je.

„Přišel dopis. Zvou nás – přesněji řečeno mě – na předvolební setkání osobností našeho města s panem primátorem, který žádá lid o znovuzvolení. Na taková setkání přeci nechodíme, anebo ano?“

„Být tebou, tak se zúčastním... Bude to milé... Na úrovni... Pan primátor Kramer se vážně zajímá o život tohoto města – a k němu naše pastorační činnosti jistě patří. A v neposlední řadě: severní křídlo koleje je v dezolátním stavu... Kdo ví, co se může stát, když se před příští zimou neopraví...“

„Podobně mluví i sekretář Antonín. Ale naše království přeci není z tohoto světa...“

„Mohl bych tě s tvým dovolením samozřejmě zastoupit...“
šel Armand přímo k věci.

„Katolíci ale přeci volí hlavně republikány, není tomu tak, bratře?“ reagoval překvapivě zasvěceně provinciál.

„Říká se to. Ano... Pan doktor Rosenberg je přece jen věřící a konzervativec... Ale na druhou stranu, pan inženýr Kramer se opravdu snaží pozvednout tohle město... A jakýchs takýchs katolíků tady žijí miliony. Podle některých analýz jich zhruba polovina volí z tradičních důvodů Svobodu... A polovina Stranu práce... Nakonec, inženýr Kramer se velkou měrou zasadil za otevření církevního gymnázia. A slyšel jsem, že mu není lhostejný ani stav koleje... A také...“ Myšlenku nakonec polkl. Nebyl si jistý, jak formulovat, že Jan Rosenberg je podle všeho sodomita.

„Chtěl jsi ještě něco říct, bratře...“ Slovo „bratře“ zdůraznil. Aby bylo jasno, že ví...

Francis je chytrý jak opice, napadlo Armanda.

„Ehm... Určitě to víš... Existují jisté zprávy o orientaci pana doktora Rosenberga, které jsou pro starší farníky jaksi...“

„Vím, kam míříš... Ale není to tak, že takoví lidé jsou prostě také našimi bližními?“

„Jistě... Mluvím jen o tom, jak na jeho podivné přátelství s ... nahlížejí někteří věřící... U jeho předchůdce profesora Richtera byla situace úplně jiná. Tam církev jednoznačně stála na jeho straně. Tradiční hodnoty jsou nám jaksi bližší.“

„Hm...“, zamyslel se otec Francis. „Myslím, že bude nejlepší striktní neutralita a jednání o rekonstrukci koleje odložit na dobu, až se po volbách uklidní situace...“

Bratr provinciál žije ve svých knihách, zamyslel se Armand.

„Ale vítěz voleb by nám byl určitě zavázán...“ Určitě vyhraje Kramer, přemítal praktičtější ze dvou jezuitských předáků. A jedině on bude ochotný – samozřejmě za určitých podmínek – zaštitit